

Vélemény

DÉNES
FERENC

SPORTKÖZGAZDÁSZ

ÜBER ALLES

Ha létezik tündérmese, akkor a német válogatott győzelme a 2014-es futball-világbajnokságon mindenképpen az. Egy olyan történet, amely csak a tankönyvekben létezik, egyetemi katedrákon mesélik, de amit a valóságban a maga teljességében még senki sem látott. Braziliában nem egyszerűen a Deutsche Fußballnationalmannschaft nyert, egy futballgazdasági modell ért a csúcsra.

A hagyományos futballvilág viszonylag egyszerű volt. Futballozó gyerekek, jó szemű játékosmegfigyelők, fradidózsa, Aranycsapat, ezüstérem. A múlt század végétől kezdve azonban megváltozott a magas szintű futball. A közösségi élmény mellett egyre nagyobb szerepet kap a látvány és a szórakozás; az egyesületi értékek mellett – nemritkán helyettük – erőteljessé váltak a profitszemponatok; az alapvetően a helyi futballisták alkotta bajnokságokat sok helyen a külföldiekkel teli ligák váltották; a korábban az adott ország polgáraiból összeálló válogatottak mellett megjelentek a korábbi gyarmati birodalomból érkező és/vagy egyszerűen „összeigazolt” nemzeti csapatok. A futball szórakoztatóipari látványossággá vált.

A kihívásra többféle válasz született. Egyesek szerint akár külföldön játszó idegenlégiósokból összeálló jó nemzeti válogatott kell, a hazai futball meg majd „elmegy magától”, de ez még a braziloknál sem jött össze. Mások szerint jó bajnokság kell, abból lesz a jó válogatott, de ennek meg az angol válogatott „csodás” története mond ellent. Japánban remek stadionokban, amerikai minta szerint építik a helyi labdarúgóipart, de valahogy mégse megy előre a szekér. A spanyolok és az olaszok az otthoni bajnokságban induló, de nemzetközileg is sikeres csapatokban játszó futballistákkal érkeztek a vb-re, és távoztak onnan gyorsan, lógó orral.

A különutasok

„A dajcsok más utat választottak. A századfordulós kisebb kudarcok után az elmúlt 12 évben sikeresen újítták meg az utánpótlásnevelésüket.”

veztek. 2006-ban világbajnokságot rendeztek, és – többnyire határidőre, adott költségeken belül, kevés korrupcióval – megújították a futballinfrastruktúrát, modernizálták a stadionjaikat.

Akkor sem engedtek a klubok a pénzügyi szigorúságból, amikor arab sejkek, orosz oligarchák, amerikai milliárdosok két kézzel szórták a pénzt a fociba. Bevállaltak néhány szerényebb évet, a nemzetközi siker helyett a saját normáiknak való megfelelés volt a fontosabb szempont. Nekik lett igazuk. A német bajnokság (Bundesliga) csapatainak kétharmada nyereséget termel, a fizetéseket kordában tartják, a stadionok tele vannak, 2013-ban két német csapat játszott a Bajnokok Ligája-döntőt.

A válogatott felkészülésébe több tucat egyetemi szakembert, kutatót vontak be – nem feltétlenül csak a futball területéről. A vb-re önálló edzőközpontot építettek Braziliában (Camp Bahia), és arra is volt figyelmük, hogy felelősséget vállaljanak a helyi közösség iránt: nekik biztosítottak munkát az építkezésnél, a felépített központot most iskolának átalakítva hagyták ott, adományokkal segítették őket, közös társadalmi programokat szerveztek.

Bár a német futball sincs „mindenek felett”, de érdemes tanulni tőle. Sprechen Sie Fußballdeutsch?

A dajcsok más utat választottak. A századfordulós kisebb kudarcok után az elmúlt 12 évben sikeresen újítták meg az utánpótlásnevelésüket. A mára 366 országos bázissal működő „Talentförderprogramm” képezi a hidat a sportág népszerűsítése, a gyerek kiválasztása, alapképzése és a futballakadémiák között, amelyeket szintén újjászerveztek.